ВЫДАННЕ АСВЕТНІКАЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Настаўніцкая газета

Выходзіць з 20 снежня 1945 года

№ 132 (5314)
Субота, 17 лістапада 2001 года
Кошт у розніцу — 83 руб.

ПТА: новыя грані развіцця

Дыпламаты... у каледжы

Яшчэ б учора гэтую акцыю назвалі адметнай альбо ўвогуле неверагоднай. І сапраўды, немагчыма было ўявіць, што нашымі прафтэхустановамі зацікавіцца дыпламатычны корпус.

Але сёння - гэта ўжо прыкмета часу, якая яскрава адлюстроўвае сучасны ўзровень прафтэхадукацыі, яе высокі прэстыж.

Цыкл сустрэч дыпламатаў з дзеячамі навукі, культуры і адукацыі арганізаваны Міністэрствам замежных спраў і непасрэдна Галоўным упраўленнем па абслугоўванні дыпламатычнага корпуса і афіцыйных дэлегацый "Дыпсервіс".

Прафтэхсістэму сталіцы прадстаўляла ў гэты знамянальны дзень вядучая ўстанова горада - Мінскі прафесійна-тэхнічны каледж электронікі.

За круглым сталом пасяджэння сабраліся дыпламаты з 15 краін свету, супрацоўнікі "Дыпсервіса", кіраўнікі навукова-вытворчага аб'яднання "Інтэграл", упраўлення адукацыі Мінгарвыканкама, навучальнай установы.

З цікавасцю было ўспрынята гасцямі выступленне начальніка ўпраўлення адукацыі Мінгарвыканкама Міхаіла Ціцянкова, які адлюстраваў агульную карціну развіцця сталічнай адукацыі характэрнымі лічбамі і фактамі. Як зазначыў выступоўца, эканамічныя цяжкасці не прыпынілі і не разбурылі гэтую важнейшую галіну. Сёння адукацыя развіваецца ў стабільным рэчышчы, і ёй характэрны новыя кірункі дзейнасці.

Сталічная адукацыйная сістэма папаўняецца штогод новымі аб'ектамі, і сёння яна складаецца з 240 школ, 450 дзіцячых садкоў, 31 прафтэхустановы.

У галіне адукацыі працуюць 42 тысячы чалавек, у тым ліку на настаўніцкай пасадзе - 32 тысячы.

Пра якасць адукацыі сведчыць той факт, што сёлета студэнтамі ВНУ сталі амаль 60 працэнтаў выпускнікоў сталічных школ. Адметна і тое, што ўпраўленне адукацыі Мінгарвыканкама працуе па 174 адукацыйных кірунках, і геаграфія супрацоўніцтва не мае межаў. Наладжаны цесныя кантакты па пытаннях адукацыйнага развіцця з Расіяй, Малдовай, Украінай, краінамі Прыбалтыкі. З гарадамі-пабрацімамі Мінска вядзецца супрацоўніцтва па лініі міжнароднага дзіцячага турызму. Новыя маршруты ўжо скарысталі сотні юных мінчукоў.

Асноўная ўвага прысутных была засяроджана на развіцці ў горадзе прафесійна-тэхнічнай адукацыі. Яе сістэма налічвае сёння 31 навучальную ўстанову рознага тыпу і профілю. Гэта шэсць прафесійна-тэхнічных каледжаў, два вышэйшыя прафесійныя вучылішчы, тры цэнтры прафесійнай адукацыі і дваццаць прафесійна-тэхнічных вучылішчаў, у якіх навучаецца больш за 20 тысяч падлеткаў.

Характэрна і тое, што прафтэхсістэма выконвае не толькі адукацыйную, а і сацыяльную функцыю. У яе ўстановах рабочую прафесію могуць атрымаць дзеці-сіроты, інваліды, дзеці з асаблівасцямі разумовага і фізічнага развіцця. А ўвогуле ва ўстановах ПТА можна набыць 149 прафесій, 83 з якіх з'яўляюцца інтэграванымі.

Як зазначыў намеснік начальніка ўпраўлення адукацыі Мінгарвыканкама Уладзімір Савасценя, адметнай рысай развіцця прафтэхадукацыі Мінска з'яўляецца дагаворная сістэма з прадпрыемствамі і арганізацыямі горада.

Менавіта яна, а таксама рэалізацыя пастановы Урада аб прадастаўленні выпускніку першага рабочага месца спрыяюць высокаму ўзроўню працаўладкавання маладых спецыялістаў.

Дыпламаты пазнаёміліся з паняццем "базавае прадпрыемства". Такім з'яўляецца для ПТК электронікі ўжо на працягу 35 гадоў навукова-вытворчае аб'яднанне "Інтэграл".

Пытанню кадравай палітыкі было прысвечана выступленне начальніка кадравай службы гэтага аб'яднання Уладзіміра Аксёнава.

Сёння "Інтэграл" уяўляе сабою магутнае прадпрыемства, якое аб'ядноўвае 6 заводаў і 4 дызайнер-цэнтры. Штат яго супрацоўнікаў складае 15 тысяч чалавек. У большасці сваёй гэта выпускнікі прафесійна-тэхнічнага каледжа. Уражвае і такая лічба. На прадпрыемстве працуе 31 лаўрэат Дзяржаўнай прэміі. 70 працэнтаў прадукцыі, якая выпрацоўваецца, а гэта ў асноўным інтэгральныя схемы, экспартуецца ў розныя краіны свету. Якасць прадукцыі "Інтэграла" правяраецца на рэгулярных міжнародных аўдытах. Так, на нядаўнім аўдыце, які праводзіла вядомая японская фірма "Сейко", прадукцыя "Інтэграла" вытрымала патрабаванні міжнародных стандартаў.

Характэрна для гэтага прадпрыемства і тое, што яно цесна супрацоўнічае з навучальнай установай электронікі. Такія стасункі вызначаюцца і ў матэрыяльнай дапамозе каледжу, і ў карэкціроўцы вучэбных планаў і праграм. Прадстаўнікі прадпрыемства з'яўляюцца членамі экзаменацыйных і атэстацыйных камісій установы, удзельнічаюць у конкурсах і многіх мерапрыемствах.

Адным словам, каледж і прадпрыемства працуюць як адзіны зладжаны механізм.

Менавіта на гэтай аснове складвалася далейшая праграма сустрэчы супрацоўнікаў замежных дыпламатычных прадстаўніцтваў з работнікамі ПТК.

Мінскі прафесійна-тэхнічны каледж электронікі - гэта сучасная навучальная ўстанова, якая аб'ядноўвае адукацыйныя праграмы старэйшай ступені сярэдняй школы, тэхнічнага вучылішча і тэхнікума. Створаны тут комплекс адукацыйных блокаў і модуляў вучэбна-планавальнай дакументацыі забяспечвае такі ўзровень агульнапрафесійных ведаў, уменняў і навыкаў, якія спрыяюць павышэнню канкурэнтаздольнасці выпускніка ўстановы. Калектывам каледжа змадэліраваны нават яго сацыяльна значныя якасці. Сярод іх вылучаюцца актыўнасць, ініцыятыўнасць, творчасць, нацыянальная свядомасць, культура, эстэтыка, здаровы лад жыцця.

Гэта азначае, што ў каледжы навучальна-выхаваўчы працэс накіраваны на фарміраванне асобы навучэнца, на ўсебаковае развіццё.

Дырэктар навучальнай установы, спрактыкаваны кіраўнік Валерый Хасін пазнаёміў гасцей з канцэптуальнымі ідэямі, закладзенымі ў аснову педагагічнай сістэмы каледжа.

Тут кірунак узяты на педагагічныя праекты выкладчыцкага і навучэнскага саставу ўстановы, якія стымулююць творчую актыўнасць калектыву. Ужо запушчаны ў ход экалагічны праект, праект па правах чалавека, некалькі міжнародных праектаў. Была прадстаўлена абагульненая структура падрыхтоўкі кадраў у ПТК.

Дыпламаты азнаёміліся з вучэбна-вытворчай базай каледжа. Камп'ютэрныя класы былі прадстаўлены ў дзеянні.

Камфорту сустрэчы прыбавіў канцэрт мастацкай самадзейнасці, дзе навучэнцы з натхненнем дэманстравалі сваё майстэрства.

Беларуская мілагучная песня прыйшлася даспадобы замежным гасцям. Як і ўвогуле ўся дыпламатычная сустрэча... без пратакола.

Жывая, шчырая размова дыпламатаў з педагогамі горада, спадзяемся, будзе мець працяг у наступных узаемінах і супрацоўніцтве.

Ала КЛЮЙКО.

Восеньскі матыў.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА, БЕЛТА.

Весткі з Клеччыны

З ліцэя - у ВНУ

Сярод сёлетніх выпускнікоў - выпускнікоў першага выпуску новага стагоддзя і тысячагоддзя - 71 залаты медаліст; 30 працэнтаў з 385 выпускнікоў папоўнілі шэрагі навучэнцаў сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў; амаль 35 працэнтаў сталі студэнтамі розных ВНУ краіны.

***

У раёне не засталося ніводнай пачатковай і базавай школы. Вучні наведваюць 23 сярэднія школы. Аддзел адукацыі, райвыканкам паклапаціліся пра тое, каб дзеці з аддаленых населеных пунктаў на заняткі і з заняткаў своечасова дастаўляліся аўтатранспартам.

У раёне такім чынам працуе сем спецыяльных рэйсаў.

***

У 18 з 23 сярэдніх школ на поўную стаўку працуюць медсёстры, у многіх школах адкрыты стаматалагічныя кабінеты.

Кіраўніцтва аддзела адукацыі, і найперш яго загадчыца Марыя Драбатовіч, праяўляюць пастаянны клопат пра фізічную загартоўку маладога пакалення.

Так, кожны вучань сярэдняй школы павінен выканаць 16-гадзінную праграму па плаванні. Заняткі ладзяцца ў ФАКу (фізкультурна-аздараўляльным комплексе), які дзейнічае ў райцэнтры ўжо 6 гадоў.

Вучняў з гарадскіх і сельскіх школ дастаўляюць сюды аўтобусамі. Акрамя плавання, там практыкуюцца заняткі па валейболу і баскетболу, якія перарастаюць у адпаведныя раённыя турніры.

***

Пры Заастравецкай школе-комплексе быў створаны клас, які апекаваўся БАТУ. У гэты клас паступіла 19 вучняў, у тым ліку з Клецка. Тыя, хто не меў сталага жылля, атрымалі інтэрнат. 18 выпускнікоў сталі студэнтамі БАТУ. У раёне працуе дзевяць ліцэйскіх класаў. Першы з іх арганізаваны 3 - 4 гады таму назад.

З таго часу пачалося і працягваецца плённае супрацоўніцтва сярэдніх школ з ВНУ краіны.

У той жа Заастравецкай школе-комплексе паявіўся ліцэйскі клас, выпускнікі якога наважыліся стаць студэнтамі Беларускай сельгасакадэміі.

Адначасова вырашаецца і некалькі істотных задач - паступлення выпускнікоў у ВНУ і папаўнення сельскіх гаспадарак кадрамі спецыялістаў. Для выпускнікоў і іх бацькоў здымаецца пытанне дарагога платнага рэпетытарства.

Чацвёрты навучальны год працуе ліцэйскі клас Сіняўскай сярэдняй школы. Тут атрымліваюць адукацыю і выхоўваюцца будучыя абаронцы Айчыны: з 18 вучняў выпуску новага тысячагоддзя 12 сталі курсантамі Ваеннай акадэміі. А ў гэтым навучальным годзе да супрацоўніцтва са школай далучыўся і Камандна-інжынерны інстытут МНС (Міністэрства надзвычайных сітуацый краіны).

Пры сярэдняй школе № 1 райцэнтра арганізаваны два ліцэйскія класы (у першым - 21 ліцэіст, а ў другім - 15). Яго выпускнікі наважыліся стаць студэнтамі Беларускай політэхнічнай акадэміі.

Адзін ліцэйскі клас (15 юнакоў) створаны ў сярэдняй школе № 2 пад эгідай Мінскага медыцынскага універсітэта, адзін ліцэйскі клас - пры сярэдняй школе № 3 пад эгідай Міжнароднага дзяржаўнага эканамічнага універсітэта імя А.Сахарава.

Акрамя таго, у Клецку плённа і карпатліва працуе Цэнтр адораных дзяцей, у якім паглыбленую праграму асвойваюць амаль 300 старшакласнікаў.

Вучні атрымалі выдатную магчымасць, па сутнасці, бясплатнага рэпетытарства.

***

Варты ўвагі і пераймання вопыт даўняй і добра адладжанай сістэмы харчавання школьнікаў.

Найперш трэба сказаць, што яно бясплатнае для ўсіх вучняў без выключэння, як у гарадскіх, так і сельскіх школах.

Рацыянальнае харчаванне ўключае дэсерт у выглядзе натуральных сокаў, глазіраваных сыркоў і ёгуртаў вытворчасці мясцовага масларобчага камбіната.

Алесь ВЕКА.

Весткі з Мсціслаўшчыны

Укараняецца новае

Тэсціраванне - добры метад дыягностыкі якасці ведаў. Крытэрыяльна-арыентаваныя тэсты па біялогіі, выдадзеныя выдавецтвам "Белы вецер" Мазырскага педуніверсітэта, набываюць настаўнікі біялогіі Мсціслаўскага раёна. Аўтарам брашуры "Тэматычныя кантрольныя заданні па біялогіі для 7-8 класаў" з'яўляецца былы настаўнік Андранаўскай сярэдняй школы Н.Н.Урушкін.

***

Курс "Мсціслаў. Мсціслаўшчына" з наступнага навучальнага года стане ў раёне рэгіянальным. Інавацыйная аўтарская праграма "Гісторыя Мсціслаўшчыны", распрацаваная настаўнікам гісторыі сярэдняй школы № 2 Мсціслава С.А.Пакладам, атрымала станоўчую ацэнку ў аддзеле інавацый Магілёўскага абласнога інстытута павышэння кваліфікацыі і ўкараняецца ў школе. Як лічыць яе аўтар, гэта частка вялікай і цудоўнай работы па выхаванні любові да роднага краю. І не выпадкова старажытны Мсціслаў сёлета стаў цэнтральным месцам святкавання Дня беларускага пісьменства.

***

Дванаццаць педагагічных калектываў Мсціслаўскага раёна з 23 атрымалі магчымасць з улікам жадання вучняў і іх бацькоў выкарыстоўваць 10-бальную сістэму ацэнкі ведаў, уменняў і навыкаў вучняў. У большасці сваёй педагогі лічаць, што 10-бальная ацэначная шкала дазваляе атрымаць больш аб'ектыўную інфармацыю пра вынікі навучання школьнікаў, а новая ацэначная сістэма садзейнічае абнаўленню вядучых відаў кантролю паспяховасці вучняў. Выпрацоўцы такога разумення садзейнічала праведзеная работа з педагагічнымі кадрамі напярэдадні і падчас жнівеньскіх нарад. А для кіраўніцтва гэтых 11 школ на базе Мазолаўскай сярэдняй школы, якая ўдзельнічае ў эксперыментальнай апрабацыі 10-бальнай сістэмы ацэнкі ведаў, уменняў і навыкаў вучняў у 5-11 класах, быў праведзены семінар з паказам спецыфікі абнаўлення вядучых відаў кантролю паспяховасці вучняў у гэтай школе. На семінары падзяліліся сваімі першымі напрацоўкамі Ірына Генрыхаўна Падольхава, намеснік дырэктара школы, педагогі Раіса Сцяпанаўна Бялько, Раіса Фёдараўна Владыка, Галіна Сцяпанаўна Шалабода і іншыя.

Святлана КІСЯЛЁВА,
загадчыца вучэбна-метадычнага кабінета аддзела адукацыі Мсціслаўскага райвыканкама.

Нарады

Выхаванне асобы будучага спецыяліста

Стала традыцыяй выносіць на пасяджэнні Савета дырэктараў ССНУ Гомельскай вобласці актуальныя праблемы адукацыі і выхавання моладзі ў адпаведнасці з асноўнымі напрамкамі развіцця нацыянальнай сістэмы адукацыі. Апошняе такое пасяджэнне адбылося на базе Буда-Кашалёўскага аграрна-тэхнічнага каледжа.

Буда-Кашалёўскі аграрна-тэхнічны каледж, на базе якога праходзіла пасяджэнне, - адна з сучасных ССНУ сельскагаспадарчага тыпу. За час існавання (заснаваны ў 1912 годзе) у ім падрыхтавана 15000 спецыялістаў. З 1991 года ў каледжы ўведзена і дзейнічае двухузроўневая сістэма падрыхтоўкі спецыялістаў з паглыбленай сярэдняй спецыяльнай адукацыяй у сістэме непарыўнай інтэгральнай адукацыі.

На пасяджэнні Савета дырэктараў прысутныя азнаёміліся з сістэмай работы па прафілактыцы правапарушэнняў у Буда-Кашалёўскім аграрна-тэхнічным каледжы, а таксама з адпаведным вопытам Палескага сельскагаспадарчага, Светлагорскага індустрыяльнага і Мазырскага політэхнічнага тэхнікумаў. Асноўнай задачай у выхаваўчай рабоце гэтых навучальных устаноў з'яўляецца выхаванне асобы будучага спецыяліста, добрага сем'яніна, грамадзяніна рэспублікі, патрыёта сваёй Радзімы. Выхаваўчыя мерапрыемствы арыентаваны таксама на важнейшыя падзеі жыцця краіны.

Навучэнцы Буда-Кашалёўскага аграрна-тэхнічнага каледжа (дырэктар А.М.Вярбіцкі) займаюцца ў спартыўных секцыях, бяруць удзел у духавым аркестры, аркестры народных інструментаў, драматычным гуртку, народным хоры, які, дарэчы, стаў прызёрам на абласным фестывалі харавога мастацтва сярод навучэнцаў ССНУ ў 2001 годзе. У інтэрнаце створаны музей карцін, намаляваных навучэнцамі каледжа.

У Палескім сельскагаспадарчым тэхнікуме (дырэктар А.М.Томчык) існуе маладзёжны цэнтр "Юнацтва", які працуе штодзённа. У 2001 годзе 90 працэнтаў навучэнцаў удзельнічалі ў рэалізацыі праекта ААН ЮНІСЕФ і грамадскага прэс-цэнтра беларускага Дома прэсы "Галасы маладых у СМІ за здаровы лад жыцця" і сталі пераможцамі праекта ў Беларусі. Больш чым 100 чалавек былі ўзнагароджаны дыпломамі і каштоўнымі падарункамі ААН ЮНІСЕФ.

У Светлагорскім індустрыяльным тэхнікуме (дырэктар С.Г.Фомчанка) на працягу шэрагу гадоў праводзяць дзень здароўя, дзень турыста; працуе школа добрых манер, літаратурная гасцёўня, тэатр мод, клуб вясёлых і знаходлівых, тэатр эстрадных мініяцюр, клуб рытмічнай гімнастыкі і г.д.

Педагогі шукаюць новыя формы і метады выхаваўчай работы, яны маюць вельмі шмат творчых задумак. Добра было б стварыць у сістэме сярэдняй прафесійнай адукацыі эксперыментальныя пляцоўкі па ўдасканаленні інавацыйных выхаваўчых тэхналогій. А таксама з мэтай удасканалення арганізацыі правядзення вольнага часу навучэнцаў запланаваць у бюджэце ССНУ артыкул на мэтавае фінансаванне маладзёжнага цэнтра (клуба).

Вынікі пасяджэння падвёў старшыня Савета дырэктараў М.І.Скрыннікаў, дырэктар Гомельскага дзяржаўнага дарожна-будаўнічага тэхнікума, які, дарэчы, узначальвае Савет ужо больш як 10 гадоў.

Наталля БАГАЧОВА,
метадыст Савета дырэктараў ССНУ Гомельскай вобласці.

Да ведама членаў Грамадскага аб'яднання "Беларуская акадэмія адукацыі"

Паведамляем, што 28 лістапада бягучага года ў памяшканні Беларускага дзяржаўнага педагагічнага універсітэта імя М.Танка (аўд.482) у 14 гадзін адбудзецца навуковая сесія па праблеме: "Якасць адукацыі: тэорыя і практыка". На сесіі будуць абмеркаваны наступныя пытанні:

- якасць адукацыі: арганізацыя, пераемнасць, непарыўнасць і механізмы рэалізацыі;
- якасць педагагічнай адукацыі: айчынны і замежны вопыт;
- тэарэтыка-метадалагічныя праблемы якасці шматузроўневай сістэмы вышэйшай адукацыі;
- якасць і метадалагічнае забеспячэнне сацыяльна-гуманітарнай адукацыі;
- шматузроўневая сістэма падрыхтоўкі інжынерных кадраў;
- інавацыйныя адукацыйныя тэхналогіі, методыкі, метады, формы і сродкі ў сістэме павышэння якасці адукацыі;
- сістэма якасці вышэйшай тэхнічнай адукацыі: інтэграцыя адукацыйнай, навуковай і вытворчай дзейнасці;
- якасць прафесійнай адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь, метадалагічныя праблемы кіравання;
- праблемы пераходу да кіравання якасцю прафесійнай адукацыі на аснове адукацыйных стандартаў;
- інфармацыйныя тэхналогіі і якасць адукацыі;
- тэсціраванне як сродак кантролю якасці адукацыі;
- інтэграцыя навукі і навучальнага працэсу як фактар павышэння якасці адукацыі;
- удасканаленне выхаваўчай работы ва ўмовах рэфармавання сістэмы адукацыі.

Прэзідыум Грамадскага аб'яднання

Пісьмо з каментарыем

"Лядовы палац" для настаўніка

Паважаная рэдакцыя!

Звяртаецца да Вас са сваімі праблемамі Ваш пастаянны чытач з гарадскога пасёлка Лёзна Віцебскай вобласці Аляксей Іванавіч Чэпікаў. Некалькі слоў пра сябе. Працую настаўнікам рускай мовы і літаратуры ў сярэдняй школе № 2 п.Лёзна. У 1975 годзе скончыў Магілёўскі педагагічны інстытут, пастаянна працую ў Лёзненскім раёне, стаж работы - 25 гадоў, маю вышэйшую кваліфікацыйную катэгорыю. Жонка - настаўніца беларускай мовы сярэдняй школы № 2, стаж работы - 20 гадоў. У нас двое дзяцей-школьнікаў.

Мая сям'я пражывае ў доме, які належыць аддзелу адукацыі Лёзненскага райвыканкама. Дом патрабуе капітальнага рамонту. На працягу адзінаццаці гадоў абіваю парогі розных інстанцый: аддзела адукацыі, Лёзненскага райвыканкама, Віцебскага абласнога ўпраўлення адукацыі... Звяртаюся і ў вашу газету. Вынік, на жаль, адмоўны - сродкаў для рамонту няма.

Не буду гаварыць аб ролі настаўніка ў грамадстве, аб тым, колькі спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй атрымала з нашай школы рэспубліка...

Вельмі хацелася б, каб хоць бы адну зіму ў маіх "харомах" пражылі чыноўнікі-бюракраты, але...

Аляксей ЧЭПІКАЎ.

Ад рэдакцыі. Разам з лістом Аляксей Іванавіч даслаў некалькі дакументаў, якія пацвярджаюць, што дом сапраўды патрабуе капітальнага рамонту. Даслаў ён і копію адказу Віцебскага абласнога ўпраўлення адукацыі на запыт рэдакцыі "Настаўніцкай газеты", датаваны 17 лістапада 1997 года. У ім, у прыватнасці, паведамлялася:

"У выніку камісійнага абследавання ўстаноўлена, што дом А.І.Чэпікава патрабуе капітальнага рамонту. Складзены дэфектны акт, на аснове якога праведзены разлік неабходных будаўнічых матэрыялаў, кошт якіх у цэнах на 1.11.1997 г. складае 41 млн. рублёў. (Ад рэд. - недзе каля 1000 даляраў).

У цяперашні час гадавы бюджэт аддзела адукацыі па артыкуле 16 "Капітальны рамонт" складае 860 млн.рублёў, якія толькі на адну трэць пакрываюць аплату патрэбных рамонтных работ у адукацыйных установах раёна.

Таму ў бліжэйшы час адрамантаваць дом не ўяўляецца магчымым.

Разам з тым да канца года будзе адшукана магчымасць, і А.І.Чэпікаву будуць выдзелены будаўнічыя матэрыялы для падтрымальнага рамонту".

Вядома, мяркуючы па нядаўнім лісце ў рэдакцыю, пытанне да канца вырашана не было.

Зараз Аляксей Іванавіч прыслаў у рэдакцыю акт, падпісаны намеснікам старшыні Лёзненскага райвыканкама Г.Н.Якубоўскім, інжынерам УКСа А.І.Анціпенка, галоўным санітарным урачом Н.Г.Буравым, загадчыкам аддзела па рабоце з насельніцтвам райвыканкама В.Г.Маскаленка і інш. (акт датаваны сакавіком).

Устаноўлена:

1. Дзвярныя і аконныя блокі ў сувязі з працяглай эксплуатацыяй згнілі.

2. Падлога ў верандзе і часткова ў доме ў сувязі з працяканнем даху месцамі прыйшла ў поўную непрыдатнасць.

3. Драўляныя рубленыя сцены ад падмурка да вокнаў згнілі.

4. Падмурак бутавы, маюць месца скрыўленні цокаля, навылётныя дзіркі ў цокалі з разгалінаваннем на ўсю вышыню падмурка.

5. Веранда з дошак, дошкі пакарабачаны.

Высновы: 1-кватэрны жылы дом № 11"А" па вуліцы Фаміна г.п.Лёзна патрабуе капітальнага рамонту.

Такая вось гісторыя з настаўнікам і яго домам. Шкада, што за 25 гадоў сумленнай працы ён не заслужыў да сябе чалавечых адносін. Настаўніцкая зарплата, двое дзяцей - зразумела, на рамонт уласнымі сродкамі грошай ніколі не хопіць. Дык, можа, усё ж ёсць магчымасць знайсці ў раённым бюджэце хоць якую суму для дапамогі настаўніку?

Ала ШАЎЦОВА.

Паважаныя чытачы!

Працягваецца падпіска на перыядычныя выданні на першае паўгоддзе 2002 года.

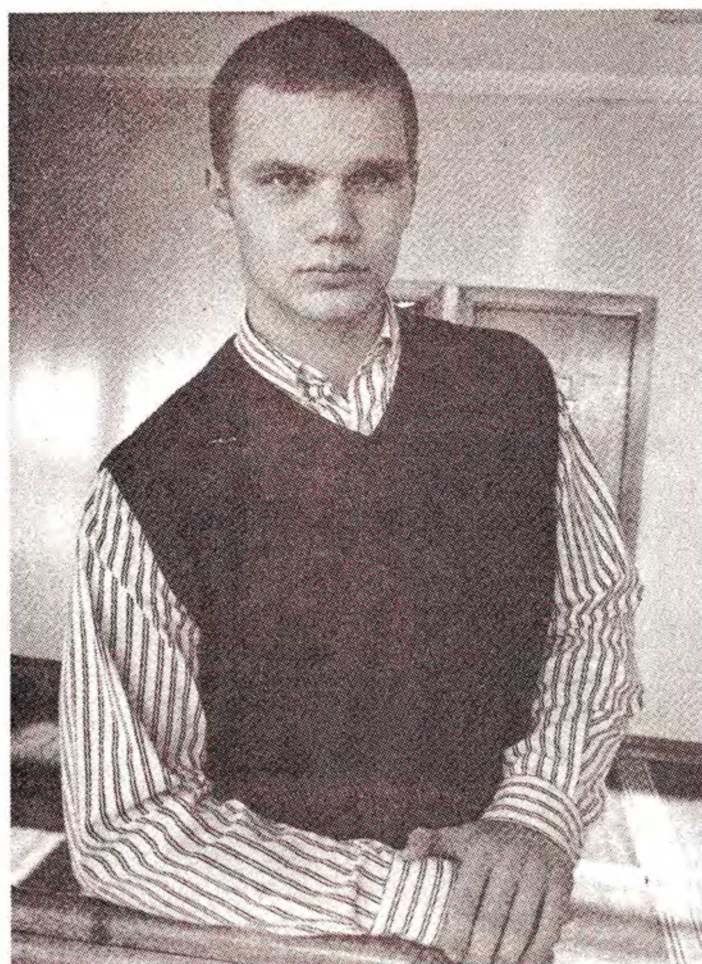
Падпісацца на "Настаўніцкую газету" можна ў любым паштовым аддзяленні ці ў агенцтве "Белсаюздруку".

Падпісны кошт на паўгоддзе для індывідуальных падпісчыкаў - 8400 рублёў; на квартал - 4200 рублёў; на месяц - 1400 рублёў.

Па ведамаснай падпісцы: на паўгоддзе - 22800 рублёў; на квартал - 11400 рублёў; на месяц - 3800 рублёў.

Стадыён

Фізкультурна-спартыўны выпуск "НГ"

Бронзавым прызёрам чэмпіянату Еўропы па боксу сярод юніёраў у Сараева (Югаславія) стаў віцяблянін, выхаванец вучылішча алімпійскага рэзерву Дзмітрый Громаў (на здымку).

Фота Аляксандра ХІТРОВА, БЕЛТА.

Турнір на прызы лётчыка-касманаўта

У горадзе над Бугам развіваецца такі від спорту як стральба з лука. Даволі прадстаўнічы міжнародны турнір адбыўся ў Брэсце на прызы нашага земляка-касманаўта Пятра Клімука сёлета.

Важна адзначыць, што ў стральбе з лука ў нас ужо ёсць пэўныя спартыўныя дасягненні. Так, паспяхова выступіў на чэмпіянаце свету 17-гадовы Антон Прылепаў, які заняў пятае месца. Дарэчы, гэта лепшае выступленне нашых мужчын на сусветнай арэне за апошнія пятнаццаць гадоў. І невыпадкова А.Прылепаву прысвоена званне майстра спорту міжнароднага класа.

А "Гран-пры Еўропы" сярод дзяўчат заваявала Ганна Карасёва.

Спаборніцтвы міжнароднага турніра на прызы лётчыка-касманаўта, двойчы Героя Савецкага Саюза Пятра Іванавіча Клімука праводзяцца ўжо дваццаць першы раз. У гэтым турніры ўдзельнічалі, акрамя палякаў ды ўкраінцаў, і нашы спартсмены. У выніку ўпартай напружанай барацьбы сярод жанчын перамагла Кацярына Мулюк, якая на тры ачкі апярэдзіла спартсменку з Польшчы Катажыну Клята. А сярод мужчын трэцяе, прызавое месца атрымаў яшчэ адзін прадстаўнік Беларусі – Аляксандр Мартынаў.

Пётр ЯРАВЫ.

Алімпійская "вёска" расце

Атрымаў пашырэнне жылы комплекс "Алімпійскі", які размяшчаецца ў сталічным раёне "Вяснянка" - у эксплуатацыю здадзена яго другая чарга.

Выканаўчы дырэктар Нацыянальнага алімпійскага камітэта Рэспублікі Беларусь Яраслаў Барычка задаволены – 103 кватэры ўжо чакаюць сваіх жыльцоў. Цяпер няма ніводнага спартсмена, трэнера, якія б звярнуліся ў НАК з просьбай аб паляпшэнні жыллёвых умоў і атрымалі адмоўны адказ. Выключна ўсе заявы задаволены.

Пётр НЕСЦЯРОВІЧ.

Крок у нацыянальную каманду

Ужо адзінаццаты па ліку міжнародны юнацкі баскетбольны турнір на прызы алімпійскага чэмпіёна Івана Едэшкі адбыўся ў спартыўным комплексе Беларускай дзяржаўнай політэхнічнай акадэміі.

На працягу тыдня аспрэчвалі званне мацнейшай шэсць каманд з Рэспублікі Беларусь, Украіны і Літвы. Праходзілі спаборніцтвы сярод юнакоў 1986 года нараджэння.

На сустрэчы з баскетбалістамі Кішынёва гаспадары атрымалі перамогу, але дасталася яна з цяжкасцю.

Важна адзначыць, што беларусы вялі ў ліку тры дзесяціхвілінныя перыяды. А ў заключным, чацвёртым, барацьба абвастрылася. Але мінскія студэнты перамаглі ў апошнія секунды з лікам 74:71.

Асабліва напружаная гульня была паміж камандамі Мінска і Вільнюса. Беларуская каманда (у якую ўваходзілі ў асноўным выхаванцы спартыўнай дзіцяча-юнацкай школы алімпійскага рэзерву №10, вядомай як кузня талентаў у гэтым відзе спорту), на роўных змагалася з юнымі баскетбалістамі з Вільнюса – гэтая каманда з'яўляецца адной з лепшых у Літве. Таму то ў адзін, то ў другі бок мяняўся лік на табло – галоўную небяспеку для літоўцаў уяўляў лепшы гулец спаборніцтваў і пераможца конкурсу трохгадзінных кідкоў мінчанін Дзмітрый Акуліч. Але за кошт добра наладжаных камандных дзеянняў госці змаглі атрымаць перамогу (80:71), а мінчане аказаліся на другім месцы пры роўнасці ачкоў з гамяльчанамі па дадатковых паказчыках. Бронзавымі прызёрамі спаборніцтваў сталі юныя баскетбалісты Днепрапятроўска, якія, маючы вялікае жаданне прыняць удзел у гэтым прэстыжным турніры, на ўласных аўтамабілях, нягледзячы на вялікую адлегласць, прыехалі ў сталіцу Рэспублікі Беларусь. І не дарэмна – яны занялі трэцяе каманднае прызавое месца.

Па лепшай суме месц у рэспубліканскім заліку лідзіравалі баскетбалісты Беларусі, якія выйгралі ў літоўцаў і ўкраінцаў.

Спецыялісты па дзіцяча-юнацкаму баскетболу зазначылі, што такія турніры павінны праводзіцца часцей.

Юнакі будуць не толькі павышаць, але і ўдасканальваць свае навыкі, гуляючы і падтрымліваючы сувязі са сваімі аднагодкамі з розных дзяржаў.

Гэта – першы крок для маладых у нацыянальную каманду.

Вільям АСТРЫНСКІ.

Усё вырашылі імгненні

Як вядома, нядаўна ў Палацы Рэспублікі ў Мінску адбыўся чэмпіянат Еўропы па "хуткіх" шахматах і бліцу сярод жанчын. Аб спаборніцтвах па хуткіх шахматах ужо апавядалася ў "Настаўніцкай газеце" ў № 117 за 11 кастрычніка. А пра другі марафон-чэмпіянат Еўропы па бліцы мы і раскажам у гэтым матэрыяле.

У гэтым відзе спорту кожнай з 44 удзельніц сярод жанчын неабходна было правесці па сорак спараных партый – у адным туры з адной і той жа саперніцай. Спартсменкі гулялі спачатку белымі, а затым – чорнымі фігурамі. Але што характэрна, некаторыя ўдзельніцы "хуткай" намінацыі чэмпіянату і ў бліцы выглядалі нядрэнна.

Так, у тройку прызёраў па выніках чэмпіянату па бліцы – дваццаць двайных тураў, пяць хвілін на партыю па гэтым раздзеле праграмы ўвайшлі ўжо знаёмыя чытачам шахматысткі – сярэбраны прызёр чэмпіянату Еўропы па "хуткіх" шахматах Аляксандра Кастанюк, бронзавы "хуткі прызёр" Вікторыя Чмелітэ з Літвы, юная Таццяна Касінцава. На іх рахунку адпаведна 17,5, 15 і 14 ачкоў.

Асаблівай увагі заслугоўвае семнаццацігадовая Аляксандра Кастанюк. Яна самы малады грасмайстар Расіі. Ім яна стала ў 14 гадоў. І садзейнічалі гэтаму адпаведныя фактары. Трэнерам Аляксандры з пяці гадоў быў бацька Канстанцін Кастэнка, цікавы чалавек, масквіч (на спаборніцтвах па шахматах у Мінску ён таксама прысутнічаў). Калі ўзровень дачкі стаў вышэйшым за ягоны, пачалі наймаць кансультантаў-гросмайстраў. Вядома, на гэта патрабаваліся немалыя сродкі. Але мэты, як гавораць, іх апраўдваюць. Так, Саша зусім нядаўна цудоўна сыграла за зборную Расіі ў матчы з камандай Кітая, дзе яна атрымала 4 ачкі з 6, прайшоўшы турнір без паражэнняў, і выйграла ў чэмпіёнкі свету сярод дзяўчат да дваццаці гадоў Янь Юань. Кастанюк будзе ўдзельнічаць і ў чэмпіянаце свету ў Маскве, які мае адбыцца неўзабаве. Дастаткова паспяхова выступае Аляксандра і ў мужчынскіх спаборніцтвах.

Больш таго, у свае юныя гады Аляксандра Кастанюк мае самы высокі рэйтынг – 2445. Гэтым тлумачыцца тое, што яна заваявала званні міжнароднага гросмайстра ў жаночых спаборніцтвах і міжнароднага майстра – у мужчынскіх.

Што датычыць Вікторыі Чмелітэ, яна наогул мае найвышэйшы рэйтынг сярод удзельніц чэмпіянату Еўропы. Так, на апошняй шахматнай Алімпіядзе ў Стамбуле яна паказала найлепшы вынік. Паяўленне ж юных сясцёр Надзеі і Таццяны Касінцавых (яны самі з Архангельска, які ніколі не лічыўся шахматнай кропкай на спартыўнай карце Расіі) гаворыць аб пашырэнні геаграфіі шахмат.

Сярод беларусак лепшы вынік на бліцы паказала брэстаўчанка Настасся Волчак, якая заняла 14-е месца. Па выніках абодвух турніраў яна атрымала ў падарунак тэлевізар "Віцязь". За ўсю гісторыю шахмат наогул гэты чэмпіянат па кваліфікацыйным складзе стаў адным з мацнейшых – у ім удзельнічалі 23 гросмайстры.

Пётр ШУБЯНОК.

Малайцы, гімнасткі!

Беларускія юныя спартсменкі ўдала выступілі на чэмпіянаце свету па мастацкай гімнастыцы, які адбыўся ў Мадрыдзе.

У ім удзельнічалі 155 дзяўчат, якія прадстаўлялі 45 федэрацый. 23-гадовая славачка Івана Матолікава была самай старэйшай сярод усіх удзельніц, а балгарка Элізабэт Пейсіёва – самай юнай. Іна Жукава – прадстаўніца нашай краіны – аказалася старэйшай за Элізабэт на тры месяцы і 11 дзён. Грачанка Дэметра Сержыу была вышэй за ўсіх – 187 см. Гімнастка з Латвіі Вольга Гусарчук – 148 см – у параўнанні з ёй выглядала "дзюймовачкай". Сярэдні ўзрост спартсменак – 16,8 года.

Пераможцы і прызёры сярод каманд-удзельніц чэмпіянату ў шматбор'і, а таксама ў індывідуальных практыкаваннях вызначыліся ў першыя два дні спаборніцтваў. Паміж зборнымі Расіі, Украіны, Беларусі і Балгарыі ішла жорсткая, напружаная барацьба за першынство. Дэбютанткі турніру гэтага ўзроўню – нашы юныя спартсменкі Алена Ткачэнка, Элона Асядоўская, Іна Жукава, Наталля Пальчэўская – аспрэчвалі ў вострай канкурэнцыі са сваімі саперніцамі гонар Рэспублікі Беларусь.

Пасля двух відаў спаборніцтваў беларуская каманда знаходзілася на другім месцы турнірнай табліцы, уступаючы толькі расіянкам. Але пасля прыкрай памылкі Элоны Асядоўскай з мячом, якая не паспела яшчэ поўнасцю паправіцца пасля цяжкай траўмы, беларускі аказаліся на трэцім месцы. Для нашых юных навічкоў "бронзавыя" медалі – таксама нядрэнны поспех. Сваё абяцанне вярнуцца на Радзіму з узнагародамі яны стрымалі ў камандных спаборніцтвах.

Лідзіравала зборная Расіі. Удзельніцы гэтай каманды аказаліся мацнейшымі і ў асабістым заліку. Абсалютнай чэмпіёнкай свету стала расіянка Аліна Кабаева. Ірына Чашчына – яе сяброўка па камандзе – "сярэбраны" прызёр, а ўкраінка Тамара Ерафеева – бронзавы. Яна аказалася мацнейшай за балгарку Сімону Пейчаву ў індывідуальных спаборніцтвах.

Але асноўная наша надзея – Алена Ткачэнка, чэмпіёнка Беларусі-2001, якая ў Сусветных студэнцкіх гульнях у Пекіне нядаўна заваявала пяць медалёў (тры сярэбраныя і два бронзавыя), – на гэты раз у прызёры не трапіла і медаля, як разлічвалі яе трэнеры, не атрымала. У шматбор'і Алена толькі ў шостым радку зверху, а ў практыкаваннях з булавамі – на чацвёртым месцы. Яна была вельмі блізка да медаля ў гэтым відзе спорту, але не мела форы, як Сімона Пейчава: элементам яе праграмы, як і іншых нашых удзельніц (іх вынік яшчэ ніжэйшы), не прысвоілі (як балгарскім спартсменкам) арыгінальнасць – у балгарак надбаўка за арыгінальнасць у кожным відзе на ўсю каманду склала 1,3 бала.

Дарэчы, гімнастка, якая мае за элемент запаветную арыгінальнасць, ужо перад выхадам на памост валодае форай у адзін бал. Калі яго паўтарыць у кожным з чатырох відаў – атрымліваецца перавага ў чатыры балы. А ўлічваючы, што саперніцтва звычайна ідзе на дзесятыя долі, дык каментарый, як гавораць, залішні. Характэрна, што ў зборных Расіі і Украіны арыгінальнасць прысвоена ўсім гімнасткам, нават юніёркам. Таму з прадстаўніцамі Расіі і Украіны, у тым ліку і Балгарыі, спаборнічаць было няпроста.

Але ж ці не малайцы нашы дзяўчаты, калі нават у такой сітуацыі ўсё роўна выйгралі ў каманды Балгарыі?

Пётр ПАЛЕСКІ.

Колькі радасці ў вачах дванаццацігадовых Вольгі Ігнацюк і Машы Янчук, якія трэніруюцца ў секцыі дзюдо Цэнтральнага дома маладзёжнай творчасці Брэста! Яны занялі прызавыя месцы на абласным першынстве, што нядаўна праходзіла ў горадзе.

Фота Рамана КАБЯКА, БЕЛТА.

Мацнейшыя сярод моцных

24 медалі заваявала зборная Рэспублікі Беларусь па каратэ-до на чэмпіянаце Еўропы ў Тбілісі

Амаль пяцьсот мацнейшых спартсменаў - чэмпіёнаў 14 краін - сабраліся ў Тбілісі на першынстве Еўропы па каратэ-до. 24 медалі рознай вартасці заваявалі беларускія спартсмены. З 16 атлетаў дзесяць прадстаўлялі Беларускую дзяржаўную політэхнічную акадэмію.

Сапраўднай гераіняй чэмпіянату стала выкладчык кафедры фізвыхавання і спорту БДПА, заслужаны майстар спорту Беларусі Святлана Вількіна. На яе рахунку чатыры залатыя медалі – больш за ўсё на гэтым турніры. Цікава, што грузінская газета "Сакартвелас Рэспубліка" – орган урада гэтай краіны, падводзячы вынікі спаборніцтва, выйшла з загалоўкам "Беларуская зорка каратэ пакарыла сэрцы грузінскіх мужчын" і змясціла дзве вялікія фатаграфіі Святланы.

Званняў чэмпіёнаў Еўропы таксама ўдастоены студэнтка аўтатрактарнага факультэта акадэміі Юлія Навашынская – двойчы, Вольга Вількіна з факультэта маркетынгу, менеджменту і прадпрымальніцтва і яе сяброўка па ФММП Таццяна Шэўчык, будучы інжынер-прыборабудаўнік Юрый Разанаў і Гардзей Снегіроў (клуб "Фудасін"). Сярэбранымі медалямі ўзнагароджаны студэнты Вольга Вількіна (двума), Андрэй Назаранка (факультэт інфармацыйных тэхналогій і робататэхнікі), Мікалай Руцкін і Анастасія Рабава (ФММП), Юрый Разанаў (ПБФ), Гардзей Снегіроў (двума) і Аляксандр Ганапольскі (абое – мінскі клуб "Фудасін"), Юлія Кацельнікава (бабруйскі клуб "Хейан"), настаўніца фізкультуры Смалявіцкай сярэдняй школы Таццяна Катвіцкая. А "бронза" дасталася студэнту Мікалаю Руцкіну, прадстаўнікам пінскага спартклуба "Сайва" Дзянісу Глінскаму і Івану Слесарчуку.

Акрамя гучных поспехаў на татамі, беларускія каратысты надзейна праявілі сябе ў суддзействе. Заслужаны трэнер Рэспублікі Беларусь, дацэнт кафедры фізвыхавання і спорту БДПА Андрэй Вількін паспяхова выконваў абавязкі галоўнага сакратара чэмпіянату Еўропы. А студэнты акадэміі Юрый Разанаў, Кірыл Кірылаў і Андрэй Назаранка працавалі вуглавымі суддзямі.

Васіль ПРАКОП'ЕЎ.

НА ЗДЫМКУ: галоўны інструктар Сусветнай федэрацыі шатакан каратэ-до Хітошы Касуя і міністр спорту Грузіі Іраклій Медзмарыяшвілі пасля ўзнагароджання беларускіх каратыстаў. На прыступках п'едэстала гонару – Святлана і Вольга Вількіны, Юлія Навашынская.

Фота аўтара.

Юная чэмпіёнка заваёўвае кантыненты

17 чэрвеня 2000 года ў спартыўным выпуску "Настаўніцкай газеты" "Стадыён" шла гаворка аб спартыўных дасягненнях юнай тэнісісткі, кандыдата ў майстры спорту Вольгі Гаварцовай, 1988 года нараджэння, якой тады не было яшчэ і дванаццаці гадоў.

З таго часу ў яе жыцці адбыліся пэўныя змены. Вольга вучыцца цяпер у 8 "Б" класе Рэспубліканскага вучылішча алімпійскага рэзерву Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь. Спачатку яна пераступіла парог сярэдняй школы №3 Пінска, дзе і займалася на працягу некалькіх гадоў, потым у школе № 35 Віцебска і затым ў 94 Мінска. Цяпер гэтай няўрымслівай юнай спартсменцы мінуў трынаццаты год. Яна з'яўляецца неаднаразовай абсалютнай чэмпіёнкай краіны па гэтым відзе спорту сярод дзяўчынак 1987 года нараджэння, паспяхова выступала ў шэрагу дзяржаў свету, у тым ліку і ў Амерыцы.

Нядаўна мы зноў сустрэліся з ёю і папрасілі яе адказаць на некалькі пытанняў.

- Калі памятаеш, Вольга, апошняя твая перамога на VIII Рэспубліканскіх спартыўных гульнях па тэнісу, якія праходзілі ў 2000 годзе ў Віцебску, таксама асвятляліся на старонках нашай газеты. Скажы, калі ласка, колькі турніраў ты выйграла з таго часу?

– З мінулага года я ўдзельнічала больш чым у дваццаці спаборніцтвах. Лідзіравала 9 разоў на розных міжнародных турнірах у адзіночных і парных разрадах. Гэта без уліку чэмпіянатаў, якія праводзіліся ў нас – іх я таксама неаднойчы выйгравала.

Я перамагла на зімовым чэмпіянаце Беларусі сярод дзяўчынак 1987 года нараджэння (у адзіночным і парным разрадах), а ў маі 2001 г. зноў стала абсалютнай чэмпіёнкай сярод чатырнаццацігадовых.

- Раскажы, калі ласка, пра ўдзел у чэмпіянатах Еўропы сярод дзяўчынак твайго ўзросту. Чым памятныя для цябе гэтыя спаборніцтвы?

– На камандным зімовым чэмпіянаце Еўропы-2001 сярод дзяўчынак, старэйшых за мяне на адзін год, зборная нашай краіны трапіла ў папярэднюю групу з сямі каманд, якую ўзначальвала Вялікабрытанія – матчы ж адбываліся ў Швецыі. Пры гэтым дзве лепшыя з іх выйшлі ў фінал.

Мы разам з сяброўкамі па зборнай Вольгай Бацула і Настассяй Агейчык прыбылі ў Швецыю позным вечарам. А раніцай ужо адбыліся спаборніцтвы са зборнай Францыі, у час якіх былі праведзены дзве адзіночныя сустрэчы і адна парная. Спачатку нам не пашанцавала. Вольга Бацула – другі нумар – свой паядынак прайграла. Таму, калі гаварыць шчыра, у нашу перамогу амаль ніхто не верыў: французская каманда мела больш шанцаў. Францужанкі прыехалі на дзень раней за нас. Да нашага прыезду яны паспелі адпачыць і падрыхтавацца да спаборніцтваў, загадзя азнаёміўшыся са шведскімі кортамі. Але я добра настроілася на матч, хаця і вельмі хвалявалася, бо ўпершыню абараняла гонар сваёй Радзімы. І мяне чакала ўдача: лік быў 6:1, 6:3. Гэта быў адзін з лепшых паядынкаў у маім жыцці. Да такога павароту падзей францужанкі аказаліся не гатовымі, страцілі ўсякую надзею на перамогу і ўступілі нам з Вольгай Бацула і парную сустрэчу. Мы выйгралі з агульным вынікам матча Беларусь – Францыя – 2:1.

Затым паспяхова адолелі і зборную Даніі – 3:0. Асабіста я абыграла чэмпіёнку гэтай краіны 1987 года нараджэння з сухім лікам 6:0, 6:0, хаця яна мела больш высокі рэйтынг за мяне.

Фінал зімовага чэмпіянату Еўропы адбываўся ў галандскім горадзе Ротэрдам. На жаль, напярэдадні яго я зусім кепска сябе адчувала – была сур'ёзна хворай. Гэта, безумоўна, і аказала негатыўнае ўздзеянне на выніку маёй сустрэчы з моцнай тэнісісткай з Югаславіі, якая мае трэці нумар сусветнага рэйтынгу сярод чатырнаццацігадовых. Ёй я і ўступіла ва ўпартай, напружанай барацьбе з невялікай перавагай у яе карысць. Вядома, гэта не магло не сказацца і на агульнакамандным заліку ў фінальнай барацьбе са зборнай Югаславіі.

- А як прайшоў летні асабісты чэмпіянат Еўропы? І як ты выступіла ў ім?

– Ён адбыўся сярод дзяўчынак 1988 года нараджэння ў ліпені 2001 года ў італьянскім горадзе Сан-Рэма. Сумесна са мной прадстаўляла Беларусь дванаццацігадовая Віка Азаранка – сярэбраны прызёр летняга юнацкага першынства краіны-2001 па тэнісу.

Але цяжкасці былі ў тым, што спаборніцтвы адбываліся не ў самы лепшы для нас час – яны праходзілі днём у трыццаціградусную спёку пры вялікай вільготнасці паветра. У іх былі прадстаўлены тыя юныя спартсменкі, якія на чэмпіянатах у сваіх краінах занялі першыя і другія месцы, як і мы з Вікай. Усяго за права быць першымі змагаліся каля 80 дзяўчынак.

У першым жа матчы, згодна з жараб'ёўкай, сустрэча адбылася з іспанскай тэнісісткай, працягваючыся амаль тры гадзіны. Сітуацыя ўскладнялася тым, што спёка даходзіла да +38ºС. У трох сетах я ўсё ж перамагла. А ўсяго на гэтым чэмпіянаце я атрымала чатыры перамогі над такімі моцнымі саперніцамі як прадстаўніцы Італіі, Югаславіі, Славакіі. У выніку сярод дзяўчынак 1988 года нараджэння і маладзей я заняла трэцяе прызавое месца і атрымала памятны медаль.

- А што ты можаш расказаць пра сваю першую перамогу за межамі СНД?

– Гэта адбылося мінулым летам у балгарскім курортным гарадку "Русалка", куды мне ўпершыню давялося ляцець самалётам з аэрапорта "Мінск-2". У фінале ў мяне быў вельмі цяжкі паядынак з югаслаўскай спартсменкай, які я выйграла і стала пераможцай турніру. Выступала я і ў парным разрадзе, дзе мы з тэнісісткай з Мальты сталі сярэбранымі прызёрамі.

- Хто твае самыя сур'ёзныя саперніцы? З якой яны краіны?

– Напэўна, з Румыніі. З румынкамі мне гуляць чамусьці надта складана. Вельмі крыўдна было ўступаць, калі заставаўся толькі адзін крок да заканчэння фіналу ў Германіі ў час турніру BMW. Але і прызавое месца – нядрэнна, бо ўдзельнічалі амаль 150 дзяўчынак з усёй Еўропы.

Апошняе пытанне, якое мы задалі самай юнай спартыўнай "зорцы" Вользе Гаварцовай, было, вядома, пра планы на бліжэйшую будучыню.

Вольга коратка і дакладна адказала:

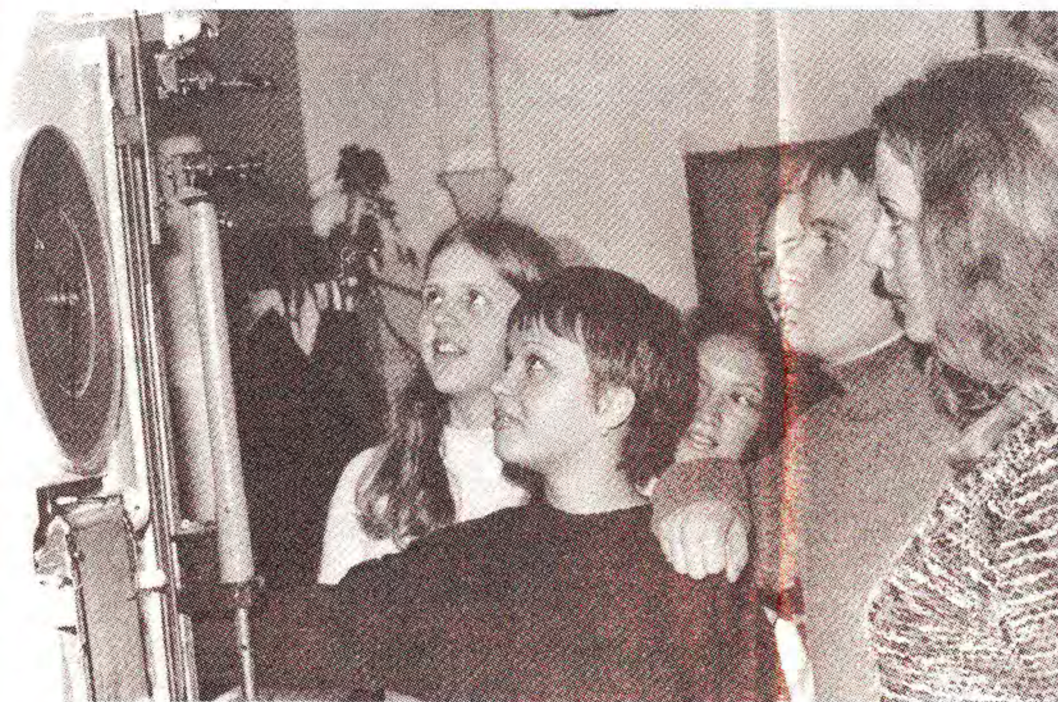
– Стаць першай у сусветнай класіфікацыі сярод чатырнаццацігадовых. І быць мацнейшай за Наталлю Звераву або Вольгу Барабаншчыкаву.

Пажадаем жа ёй новых яркіх перамог на сусветных тэнісных кортах!

Гутарыў Пётр ШУБЯНОК.

17 лістапада — Міжнародны дзень студэнтаў

Свой паўвекавы юбілей сёлета адзначае аўтатрактарны факультэт Беларускай дзяржаўнай політэхнічнай акадэміі. 50 гадоў назад, у 1951 годзе, з механічнага факультэта тады яшчэ Беларускага дзяржаўнага політэхнічнага інстытута выдзеліла адну спецыяльнасць – аўтамабільны транспарт.

Сёння аўтатрактарны факультэт – адзін з самых вялікіх у акадэміі. Тут спасцігаюць тайны прафесіі звыш трох тысяч юнакоў і дзяўчат, працуюць звыш 150 выкладчыкаў і прыкладна 60 навуковых работнікаў. За паўстагоддзя са сцен факультэта выйшлі прыкладна 10 тысяч маладых спецыялістаў. Пра яго сённяшнюю папулярнасць сярод абітурыентаў гаворыць той факт, што ў гэтым годзе конкурс склаў ад 3,9 да 11 чалавек на месца.

НА ЗДЫМКАХ: будынак аўтатрактарнага факультэта; студэнты спецыяльнасці "Эканоміка кіравання аўтатранспартных прадпрыемстваў" на лабараторных занятках.

Фота Аляксандра ТАЛОЧКІ, БЕЛТА.

"У іх ёсць не толькі сіла, розум, але і гумар"

Першае, што зараз кідаецца ў вочы пры ўваходзе ў Беларускую дзяржаўную акадэмію фізічнай культуры, дык гэта вельмі маляўнічы стэнд, які амаль крычыць аб надыходзячым святе - дні студэнта. І што ў ім, канешне, без віншавання справа не абышлася, ды іначай і нельга.

Прачытаўшы ўсе надпісы, студэнцкія вясёлыя меркаванні, я прыйшла да высновы, што гумар студэнтаў фізакадэміі нічым не горшы за гумар студэнтаў іншых навучальных устаноў. Хаця і па сённяшні дзень існуе думка, што калі сіла ёсць, то розум не патрэбен. Трэба прызнацца, такое разважанне ніяк не адпавядае студэнтам акадэміі фізічнай культуры. У іх ёсць не толькі сіла, розум, але і гумар, вельмі тонкі, у нечым складаны, як лабірынт. У доказ прывяду некалькі прыкладаў. Вось адзін з іх: "Ці можа ў студэнта быць усё цудоўна, калі ён харчуецца недабраякаснай стравай?" Альбо: "Адзін з відаў спорту: перадача адсутнасці думак на адлегласці". Паспрабуйце разгадаць. Калі атрымаецца гэта зрабіць – дапамажыце зразумець іншым.

Святлана Васіленка, начальнік аддзела па выхаваўчай рабоце Акадэміі паведаміла, што рыхтавацца да свята пачалі загадзя. Ад кожнай кафедры будзе прадстаўлена гумарыстычная газета, якая адлюструе жыццё сучаснага студэнта. Налічваецца 24 кафедры. Можна ўявіць сабе, якая незвычайная плануецца сатырычная панарама.

16 лістапада ў актавай зале акадэміі адбудуцца ўрачыстая частка вечарыны, спартыўныя спаборніцтвы, а таксама пройдзе цырымонія ўзнагароджання лепшых студэнтаў, групы, старасты. Паколькі акадэмія фізічнай культуры мае лепшую сучасную гукавую тэхніку і вельмі таленавітых юнакоў і дзяўчат, якія, нягледзячы на фізічны ўхіл, выдатна спяваюць, танчаць, чытаюць вершы, то праблем, я лічу, не павінна быць. Не абыдзецца ў гэты вечар і без КВЗ, а што тычыцца жадаючых удзельнічаць, дык іх больш чым дастаткова.

Ужо ноччу студэнты змогуць адпачыць у клубе "Юла", дыскатэка якой працягнецца аж да самай раніцы.

На маё пытанне, ці ёсць розніца паміж сучасным святкаваннем дня студэнта і днём студэнта ў 70 гадах, адказы былі самыя розныя. Напрыклад, Яўген Іванавіч Іванчанка адказаў, што раней хадзілі на дыскатэку ў іншыя ВНУ, не было спіртных напояў, весяліліся на цвярозую галаву. У тыя часы кожны студэнт быў жаданым у любой ВНУ, толькі студэнцкі білет пакажаш. А зараз ідзе нейкая "закрытасць" ВНУ. Не самае апошняе месца займаюць і фінансавыя праблемы. Калі раней стыпендыі хапала, каб добра адпачыць, то сёння гэта далёка не так. Ды і ўвогуле сучасны студэнт большую палову дня аддае вучобе, таму на адпачынак застаецца не вельмі многа часу.

Але сёння ў студэнта больш варыянтаў адпачынку. Вельмі шмат фантазіі ў нашых студэнтаў. І тое, што яны паказваюць на сцэне студэнцкага тэатра, заўсёды радуе. Розныя пакаленні – і розны погляд на адну і тую ж тэму.

Са святам усіх студэнтаў!
І прыемнага адпачынку!

Таццяна БОЙКА.

У залежнасці ад традыцый

17 лістапада студэнцтва адзначае сваё законнае свята. У гэтай даты не такія ўжо і глыбокія карані. Традыцыйна днём студэнта лічылася 25 студзеня – Таццянін дзень. Але студэнты, незалежна ад навучальнай установы, факультэта, спецыяльнасці, – народ вясёлы, творчы, вынаходлівы, і ім, як кажуць, толькі дай падставу...

У Дзень студэнта віншуюць перш за ўсё першакурснікаў. Выпускнік любога ўніверсітэта ці тэхнікума калісьці быў першакурснікам. Але далёка не кожны першакурснік з'яўляецца студэнтам. На шляху да гэтага звання – некалькі сур'ёзных выпрабаванняў ужо пасля ўступных экзаменаў: знаёмства, першыя лекцыі, практычныя заняткі і, нарэшце, пасвячэнне ў студэнты.

Таемства гэтае адбываецца звычайна 17 лістапада. Прычым у кожным канкрэтным выпадку па-рознаму, у залежнасці ад традыцый навучальнай установы, фантазіі і вынаходлівасці старшакурснікаў.

У БДУ першакурснікам перыядычна "скормліваюць" плады з дрэва пазнання Дабра і Зла. Працэдура "кармлення" суправаджаецца жартамі і нумарамі мастацкай самадзейнасці.

На факультэце журналістыкі, у прыватнасці, робяць сімвалічныя прышчэпкі і выдаюць даведкі за подпісам "галоўурача"-дэкана, якія сведчаць, што "навабранцам" прышчэплена "сываратка студэнцтва".

На фоне мыльных пузыроў першакурснікі чытаюць "Клятву студэнта". Тым часам старэйшыя "калегі" паказваюць далейшае шчаслівае жыццё: як хварэе студэнт, як сварыцца з ім камендант інтэрната, выхоўвае выхавацель, як па дзесяць разоў здае ён залік аднаму і таму ж выкладчыку, як спрабуе схавацца ад [illegible]... "Вучыцца на першым курсе цяжка толькі першыя пяць гадоў!"

Па традыцыі менавіта ў гэты дзень навічкі ілюструюць свае першыя ўражанні ад кароткага яшчэ студэнцкага жыцця, паказваючы, на што яны здольныя акрамя як вучыцца: танчаць, спяваюць, жартуюць.

Пасля першай сесіі працэс пасвячэння ў студэнты будзе завершаны. А пакуль – ні пуху ні пер'я!

Іна НІКІЦЕНКА.

Міжнародных абменаў стане больш

Міжнародныя абмены станучь у хуткім часе лагічным працягам вучэбнага працэсу ў беларускім дзяржаўным эканамічным універсітэце. Студэнтам не давядзецца больш вышукваць магчымасці для стажыровак і замежных паездак у сумнеўных фірмах-адназдзенках, рызыкуючы не толькі сваімі грашыма, але і добрым адносінамі з адміністрацыяй БДЭУ. Пры вучэбна-метадычным аддзеле па міжнародных сувязях створаны Цэнтр па студэнцкіх міжнародных абменах.

Летам ва ўніверсітэце адбылася сустрэча і падпісанне дагавора аб супрацоўніцтве па праграмах абмену студэнтаў з амерыканскім партнёрам The Foundation for World Wide International Student Exchange. Днямі была атрымана ліцэнзія на ажыццяўленне дзейнасці, звязанай з працаўладкаваннем грамадзян Рэспублікі Беларусь за мяжой, выдадзеная Камітэтам па міграцыі пры Міністэрстве працы Рэспублікі Беларусь. А 22 кастрычніка ў актавай зале БДЭУ ужо адбылася першая прэзентацыя праграм Work and travel у ЗША (праца ў сферы абслугоўвання з аплатай ад 6 долараў ЗША ў гадзіну), сельскагаспадарчая дзейнасць на адной з 503 ферм ЗША практычна ў кожным амерыканскім штаце. Дзве праграмы Вялікабрытаніі прапануюць нашым студэнтам заняткі ў сферы абслугоўвання, гасцінічных комплексах, рэстаранах, парках забаў, у гатэлях. Развіццё яны праходзяць на студэнтаў Вышэйшай школы турызму, але пры вялікім жаданні ў іх могуць узяць удзел маладыя людзі, якія вучацца па любой іншай спецыяльнасці.

Асноўныя патрабаванні да прэтэндэнтаў на вакансіі – узрост ад 18 гадоў і свабоднае валоданне размоўнай англійскай мовай. У Цэнтры лічаць, што праграмы зацікавяць многіх навучэнцаў, бо іх асноўны козыр – дастаткова нізкі кошт.

Антаніна ПЯТРОВА.

Уладальнік гранта

Закончыўшы сярэднюю школу ў Светлагорску Гомельскай вобласці, Максім Міроненка выкарыстаў прадастаўленую магчымасць і ў выніку сваёй карпатлівай працы паступіў сёлета ў дзве ВНУ адначасова: у Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь і ў Міжнародны экалагічны ўніверсітэт імя А.Д.Сахарава. І, так паказаў, што ён не памыліўся. Пра студэнта цяпер ведаюць не толькі ў нашай краіне, але і ў далёкім замежжы. Пра гэта сведчыць той факт, што Максім Міроненка прыняў удзел у міжнародным экалагічным конкурсе, які быў арганізаваны Міністэрствам навакольнага асяроддзя і энергіі Даніі. І не проста прыняў, а і выйграў яго! Праект беларускага студэнта быў прызнаны лепшым з дзесяткаў конкурсных навукова-практычных работ, і ён стаў уладальнікам гранта.

Пётр ШУБЯНОК.

Былая "Міс БДУ" – у Акадэміі мастацтваў

Студэнтка пятага курса механіка-матэматычнага факультэта Святлана Латышава стала першай афіцыйна прызнанай універсітэцкай прыгажуняй. Адбылося гэта тры гады таму – у 1998 годзе.

Поўнай нечаканасцю для Святланы была гэта перамога ў конкурсе, тым больш, што яна нават нумар выцягнула трынаццаты. Латышава выкарыстала свае матэматычныя здольнасці, "страшную" лічбу перагварыла ў паручае ўласнай годнасці і выйграла.

Конкурс прыгажосці крута пераварнуў жыццё Святланы: яна атрымала запрашэнне папрацаваць у мадэльным агенцтве Сашы Варламава, а потым была актрысай народнага студэнцкага тэатра "На балконе". І ўрэшце вырашыла ўсур'ёз прысвяціць сябе мастацтву і творчасці – паступіла ў другую навучальную ўстанову. Цяпер Латышава вучыцца на першым курсе рэжысёрскага аддзялення Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.

Пётр ШУБЯНОК.

Ці лёгка быць студэнтам?

Праўда і міфы пра жыццё першакурснікаў

Знаёмцеся! Студэнты-першакурснікі: ціхія і шумныя, няўважлівыя і дзелавітыя, нясмелыя і самаўпэўненыя - усякія. Пакуль яны — адзіная маса. Гэта ўжо не ўчарашнія школьнікі, якія дрыжалі перад уступнымі экзаменамі, але яшчэ і не сапраўдныя студэнты, якімі, як вядома, становяцца толькі пасля здачы першай сесіі... І ўсё-такі яны ўжо паспелі тое-сёе зразумець і на многія рэчы пачалі глядзець іншымі вачыма.

Міф першы. Жывуць студэнты весела ад сесіі да сесіі.

Нічога падобнага! Насамрэч, у большасці сталічных ВНУ дэканат перастаў "ушчуваць" прагульшчыкаў (сабе даражэй!), прафесары і дацэнты знайшлі іншы, больш эфектыўны спосаб прымусіць студэнтаў спраўна наведваць заняткі. Цяпер за пропуск пэўнай колькасці пар студэнта могуць элементарна адлічыць або, у лепшым выпадку, перавесці на платную форму навучання. Свабоднае месца зойме той, хто пры паступленні не дабраў аднаго або двух балаў і вымушаны за вучобу плаціць. Гэтыя свайго не прапусцяць, яны са скуры вылузваюцца, каб аказацца ў ліку шчаслівачыкаў, якія вучацца бясплатна.

Кожны тыдзень – якія-небудзь тэсты або кантрольныя зрэзы. Прапусціў лекцыю або семінар – абавязкова заваліш! А даганяць заўсёды цяжэй.

Таццяна Яфрэмава, першакурсніца Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага універсітэта:

– Весела жыць?! На жаль, не атрымліваецца. За пропускі вельмі проста можна "вылецець" з універсітэта. Даводзіцца шмат вучыць, ды і прагульваць, калі шчыра, зусім не хочацца: столькі ўсяго цікавага! Вось здам першую сесію, а там паглядзім...

Ужо выклікалі ў дэканат *Сяргея Юрчыка*, першакурсніка БДПА. Намякнулі: яшчэ некалькі пропускаў – і далей будуць арганізацыйныя высновы. Давялося хлопцу тэрмінова брацца за розум і давучваць прапушчаны матэрыял, "падцягваць хвасты".

Міф другі. Я самы, самы, самы...

Уступныя экзамены – латарэя, аднаму пашанцавала, а другому – не. І няхай ты хоць двойчы залаты медаліст і прызёр усіх алімпіяд у сябе ў горадзе (раёне, вобласці), табе адразу дадуць зразумець, што пра ранейшыя свае заслугі і перамогі трэба забыць, цяпер усё пачынаецца нібы з чыстага аркуша, а ацэньваць цябе будуць па працы, уседлівасці і старанні – па ведах.

Міф трэці. Інтэрнат – дом родны...

Напэўна, кожны студэнт марыць атрымаць месца ў інтэрнаце. Але, па-першае, пакой ва унівесітэцкім інтэрнаце даюць не кожнаму, а падругое, там далёка не рай нябесны. Маленечкі пакойчык з трыма, у лепшым выпадку з двума ложкамі, парай крэслаў і палічкамі для кніг. Ні тэлевізара, ні халадзільніка, ні стэрэасістэмы, да якіх так прывык. Кухня, санвузел з душам – адны на паверх.

Усе гэтыя бытавыя нязручнасці яшчэ можна сяк-так перажыць, калі сусед акажацца, скажам так, блізкім табе па духу. А калі не?

Глеб Левін, студэнт-першакурснік Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі, расказаў мне такую гісторыю. Адну яго знаёмую пасялілі ў пакоі з замужняй студэнткай. І калі да той прыходзіў муж, Вераніцы, назавём яе так, даводзілася вызваляць пакой і выпраўляцца гуляць. Аднойчы яна паспрабавала абурыцца. Ні да чаго добрага гэта не прывяло, суседкі проста пасварыліся і цяпер глядзяць воўкам адна на адну.

Вядома, калі дазваляе зарплата бацькоў, можна зняць у горадзе пакой або нават кватэру. Часам студэнты здымаюць такое жыллё ўскладчыну. Каштуе гэта ад 20 да 50 долараў у месяц. Добра, калі гаспадары акажуцца ціхімі пенсіянерамі, якія шкадуюць "бедных студэнтаў". А калі не? Адзін мой знаёмы студэнт-першакурснік з БДУ ледзь не трапіў у бальніцу, аказаўшыся выпадковым удзельнікам сямейнай п'янай бойкі...

Міф чацвёрты. Вольны час?

Парадокс, але ў некаторых студэнтаў-першакурснікаў, акрамя ўсяго іншага, з'явілася яшчэ адна праблема – праблема вольнага часу. У большай меры гэта адносіцца да мінчан. Старыя школьныя сябры неяк разышліся: нехта паступіў у ВНУ, вучыцца, некага забралі ў армію, нехта пайшоў працаваць і г.д. Завесці новых сяброў не паспелі. Вось і атрымліваецца, што многія значную частку вольнага часу праводзяць на канапе ля тэлевізара.

Іншагароднім прасцей, для іх сталіца з яе выгодамі – непазнаны свет. Хочацца ўсюды пабываць і ўсё пагледзець.

Ганна Сушкевіч, студэнтка Беларускага камерцыйнага інстытута кіравання, свой "уік-энд" прадумвае загадзя. Купляе білеты ў тэатр, ходзіць у кіно, музеі, стараецца не прапусціць цікавыя выставы або проста пагуляць па горадзе. Па яе словах, жыць у Мінску і зачыніць сябе ў чатырох сценах – злачынства!

Міф пяты. "И снится нам не рокот космодрома..."

Ужо праз месяц студэнт-першакурснік, які аказаўся далёка ад дома і яшчэ нядаўна марыў пра самастойнае жыццё, пачынае сумаваць па доме і бацьках. Вечнае іх бурчанне: "Ты вывучыў урокі? Чаму так позна прыйшоў?" пачынае здавацца салодкай музыкай. Як жа лёгка было раней, калі не трэба было ламаць галаву над тым, як размеркаваць дваццаць тысяч на тыдзень, каб "хапіла на ўсё"! Ніякі гамбургер у "Макдональдсе" нельга параўнаць з мамінымі пірагамі з капустай! Зразумела, чаму цяпер яны сталі часцей тэлефанаваць дадому – сумуюць.

...Яны вельмі розныя – гэтыя студэнты-першакурснікі. Хто ведае, можа, з гэтага хлопца з завушніцай у вуху калі-небудзь атрымаецца вядомы вучоны-ядзершчык, а гэтая дзяўчына, якая на ўсе пяцёркі здала ўступныя экзамены, усё жыццё адпрацуе ў сельскай школе, куды трапіць адразу пасля размеркавання. І, магчыма, у ліку яе выпускнікоў акажацца адзін, які калі-небудзь увасобіць яе ўласную мару пра навуковую кар'еру.

Пакуль яны толькі студэнты, у іх яшчэ ўсё наперадзе!

Дар'я САЛДАТАВА.

Хоць "голыя", ды вясёлыя,

ці Некалькі парад студэнтам, якія выпырхнулі з-пад бацькоўскага крыла

У апошнім класе школы я пасмейвалася, памятаю, з аповедаў сяброўкі — студэнткі адной сталічнай ВНУ, з таго, як ёй жывецца на адну стыпендыю, удалечыні ад бацькоў. Думала тады: палохае, напэўна, ці аўтарытэт зарабляе — глядзіце, маўляў, якая я самастойная, кручуся адна і не прападаю... Тым часам кожная наша выпускніца марыла трапіць вучыцца ў ста-ліцу. Далей ад маці і бацькі, на поўную свабоду.

Мара мая здзейснілася. Спачатку былі радасць, гонар, шчасце. "Прывабнасці" пачаліся потым, калі я пайшла на "свой" студэнцкі хлеб, пасялілася ў інтэрнаце. Мае бацькі з прычыны больш чым сціплых фінансавых магчымасцей дапамагаць не маглі. Перад ад'ездам так і сказалі: "Дапамагаць табе няма каму. Вучыся, стыпендыю зарабляй, старайся эканоміць"...

Настаўленні іхнія я забыла, ледзь толькі атрымала першыя кроўна зробленыя. Разышліся яны так хутка, што я і зразумець не паспела: куды? Дзень прамучылася сяк-так, на другі выразна ўсвядоміла — адна, і маці побач няма, і яе баршчу няма, і кашы няма. А да стыпендыі — месяц. Тэлеграма дамоў. З самастойнасцю цябе!

За пяць гадоў студэнцкага жыцця, прайшоўшы добрую школу на выжыванне, я навучылася ўсім мажлівым і немажлівым прыёмам, якімі і хачу падзяліцца з першакурснікамі, што ледзь толькі выпырхнулі з-пад бацькоўскага крыла.

Парада першая. Безнадзейная. Казаць студэнту ў дзень стыпендыі: ашчаджай грошы, думай пра дзень заўтрашні — усё роўна што пляваць у столь. Студэнцкія вечарыны — справа традыцыйная, адвечная і таму непарушная. Час ад часу, канечне, можна сабе дазволіць схадзіць у тэатр ці змарнаваць стыпендыю на канцэрт заезджай поп-зоркі. Але лепшы і самы ашчадны спосаб баўлення часу — у вузкім асяроддзі сяброў. Тут табе і сталоўка (калі кожны прыцягне нешта са сваіх запасаў, стол атрымліваецца даволі разнастайны), і канцэрт — магнітафон, гітара, жарты-смех.

Праўда, раніцай, калі вымалёўваецца прапорцыя паміж грашовай наяўнасцю, што засталася, і часам да наступнай стыпендыі, становіцца раптам неяк не да жартаў. Зрэшты, хоць дзень — але як чалавек пажывеш на шырокую нагу. А там...

Парада другая. Практычная. Пазычаць грошы нядобра. Не таму, што нядобра ў прынцыпе, а таму, што іх трэба аддаваць. Лепш пазычаць натурай, чытай: прадуктамі. У чым тут хітрасць? А хто потым запатрабуе назад пару бульбін, жменю круп ці кавалак хлеба? На маёй практыцы такога не было. Але варта памятаць: закон узаемавыручкі па гэты дзень свята захоўваецца сярод студэнтаў. Сёння — ты, заўтра — табе. Урэшце, заўтра нядзеля, і можна з'ездзіць да бацькоў. Ад'есціся.

Парада трэцяя. Транспартная. Транспартны артыкул расходаў у студэнцкім бюджэце прарэх робіць салідны. І калі выдаткі на паездкі дахаты ўсё ж такі кампенсуюцца бацькоўскімі саленнямі-варэннямі, то даводзіцца эканоміць на транспарце гарадскім.

Студэнту там, дарэчы, вельмі ўтульна: сярод беспрацоўных і маламаёмасных "зайцоў" і абураных кантралёраў яму згубіцца няцяжка. Але душа патрабуе творчасці. Вось і паяўляюцца на свет адпрасаваныя талончыкі. А шчырая, празрыстая горкая сляза, аповед пра цяжкае жыццё, шырокае дэманстраванне пустых кішэняў хіба што камень не кранаюць. Сапраўдны спектакль! Міжволі думаеш: а ці тую прафесію абраў? Можа, у тэатральны падацца?

Парада чацвёртая. "Модная". Ежа, скажу, для студэнта - справа не першая і нават не трэцяя. А вось модна і прыгожа апрануцца хочацца. Вельмі хочацца. Толькі магчымасці амаль ніколі няма.

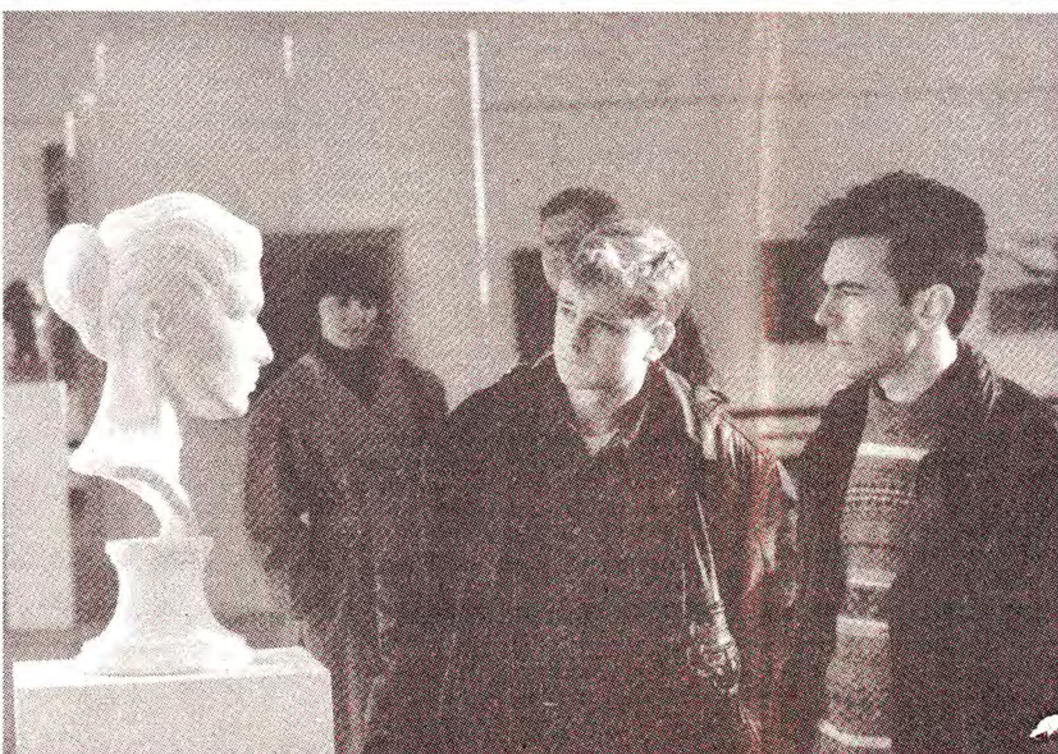
А парада мая простая і старая: наведайце бабулю ці цётку, павытрэсвайце куфры і цягніце ўсё, што знойдзецца, у інтэрнат. Там, пад прыглядам вопытных швачак і дамарослых мадэльераў, можна "змайстраваць" сабе вельмі някепскі гардэроб. Ды яшчэ такі, што сталічныя сакурсніцы ад "дынамаўскага" не адрозняць.

Дарэчы, настойліва раю навучыцца шыць-краіць. Некаторыя дзяўчаты не толькі сябе апранаюць, але і заказы "збоку" бяруць. Нядрэнна, між іншым, зарабляюць.

Парада пятая. Навукова-метадычная. Побыт-побытам, а пра галоўнае — вучобу — студэнт аніяк забываць не павінен. Выкладчыкі, прачытаўшы чарговую лекцыю, прапануюць тую ці іншую вучэбную літаратуру, дарэмна спадзеючыся, што студэнты адразу ж кінуцца па крамах і лаўках на апошнія грошы пашырыць свае "інтэрнатаўскія" бібліятэкі. На гэткі подзвіг здольны ці самыя адораныя, ці апантаныя. Большасць абыходзіцца мінімумам, толькі зрэдку раскашэльваючыся на асабліва каштоўныя кнігі. Як чалавек вопытны, рэкамендую папрасіць суседа ці суседку, старэйшых на курс, "аформіць спадчыну" на падручнікі, канспекты, курсавыя работы і г.д.

Парада шостая. Аптымістычная. Не палохайцеся цяжкасцей! Ні гэтых, ні якіх-небудзь іншых. Таму што студэнцкае жыццё — асаблівае, не падобнае ні на якое іншае. І хто пражыў яго, той быў шчаслівы. А праблемы, цяжкасці — неад'емны яго атрыбут. А яшчэ — аб'ект... студэнцкіх жартаў і анекдотаў. Тым і адрозніваюцца студэнты ад іншых "малазабяспечаных" слаёў насельніцтва.

Іна НІКІЦЕНКА.

Студэнты Акадэміі мастацтваў Яўген Білей і Міхаіл Латышаў знаёмяцца з работамі гомельскіх скульптараў на выставе "Адвечныя Палесся даляглядаў" у Палацы мастацтваў у Мінску.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА, БЕЛТА.

Ад сесіі да сесіі...

Запрасіў неяк студэнт дзяўчыну на спатканне. Гуляюць яны па горадзе і праходзяць міма шыкоўнага рэстарана.

– Як смачна пахне! – гаворыць дзяўчына.

– Табе падабаецца? Хочаш, яшчэ раз пройдзем?

* * *

Ідзе экзамен накшталт тэстаў з пытаннямі, на якія трэба адказваць "так" або "не". Адзін са студэнтаў падкідвае манетку і запісвае вынікі. Выкладчык думае: "Ну, гэты першым закончыць". Экзамен скончыўся, астатнія студэнты ўжо напісалі, а гэты ўсё сядзіць і манетку падкідвае. Выкладчыку гэта надакучыла, ён падыходзіць і пытаецца:

– Ну што, адказаў на пытанні?

– Так.

– А што тады робіш?

– Правяраю.

* * *

На экзамене студэнт бярэ адзін білет – не ведае, бярэ другі – таксама. Трэці – тое ж самае... Потым чацвёрты, пяты... Прафесар бярэ залікоўку, ставіць яму "3". Іншыя студэнты абураюцца: "За што?"

– Як за што, – адказвае выкладчык, – калі нешта шукае, значыць, нешта ведае...

* * *

Выкладчык:

– Хто першым пойдзе адказваць, таму пастаўлю адзнаку на бал вышэй.

Студэнт (устаючы):

– Добра, стаўце мне тройку, я пайду...

* * *

Абітурыент прыходзіць з першага экзамену, бацькі кідаюцца да яго:

– Ну, як экзамен?

– Нічога, толькі экзаменатар трапіўся нейкі набожны. Кожны раз, калі я нешта гаварыў, ён падымаў вочы да столі і паўтараў: "Божа мой!"

* * *

Падчас здачы экзамену прафесар пытаецца ў студэнта:

– Чаму вы так моцна хвалюецеся? Баіцеся маіх пытанняў?

– Не, прафесар! Я баюся сваіх адказаў.

* * *

– Паслухайце, – гаворыць студэнту дэкан, – учора вас бачылі ў жаночым інтэрнаце універсітэта. Вам давядзецца заплаціць штраф у памеры дзесяці тысяч. Калі парушэнне паўторыцца, штраф будзе ўдвая вышэйшы. На трэці раз ён дасягне дваццаці пяці тысяч. Пры чацвёртым парушэнні...

– Не будзем дробязнымі, – заўважае студэнт, – скажыце адразу, колькі каштуе абанемент на ўвесь семестр?

* * *

Плылі на адным караблі студэнт і дэкан. Карабель разбіўся аб скалы, а іх дваіх выкінула на востраў да людаедаў. Прыводзяць іх да правадыра:

– Што рабіць з імі?

– Студэнта накарміць, напаіць і спаць пакласці, а з гэтым я яшчэ пагавару пра сваё размеркаванне.

* * *

Прафесар-біёлаг чытае лекцыю студэнтам:

– Цалкам відавочна, што першыя дзве гадзіны ў жыцці любой істоты з'яўляюцца для яе вельмі небяспечным перыядам...

Адзін са студэнтаў перапыняе яго пытаннем:

– А ці не падаецца вам, прафесар, што і апошнія дзве гадзіны не пазбаўлены пэўнай рызыкі?

* * *

– Калі дэкан не возьме свае словы назад, – гаворыць адзін студэнт другому, – я пайду з інстытута.

– Цікава, што ён табе сказаў?

– Прэч з інстытута.

* * *

– Паслухайце, – абураецца выкладчык, – я вам ужо трэці раз стаўлю тройку. Чаму вы не вучыцеся? У рэшце рэшт, ад вучэння яшчэ ніхто не паміраў!

– Я ведаю, – гаворыць студэнт, – але лепш не рызыкаваць.

* * *

Радасны студэнт выскоквае з-за стала і бяжыць да выхаду.

– Здаў!

– Стойце! – крычыць прафесар, указваючы на залікоўку. – Трэба ж адзначыць.

– Вечарам адзначым! – даносіцца з-за дзвярэй.

* * *

Самаўпэўнены студэнт свайму таварышу:

– Праз некалькі гадоў людзі, паглядзеўшы на будынак інстытута, будуць гаварыць: "Тут вучыўся студэнт Іваноў".

Голас з вучэбнай часці:

– Калі не здасі экзаменаў, дык людзі так будуць гаварыць ужо на наступным тыдні!

Падрыхтаваў Рон САФРОНАЎ.

Тэлепраграма

ПАНЯДЗЕЛАК, 19 ЛІСТАПАДА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.25 Навіны.
6.10, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь! 9.10 «Страсці».
10.00 Арсенал.
10.30 Тэлебарометр.
11.00 «Чалавек мора».
12.15 Свята «Дажынкі» ў Кіраўскім раёне.
12.40 Дак. фільм да 75-годдзя з дня адкрыцця Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра імя Я. Коласа ў Віцебску.
13.05 «Цені знікаюць у поўдзень». Закл. серыя.
14.10 «Скарбы сусветнай культуры». 15.15 «Жулі Леско».
16.45 «Пятае вымярэнне».
17.10 «Страсці».
18.20 Зона Ікс.
18.30 Баявік «Поле бітвы — Зямля». 20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.40 «Чалавек мора».
22.30 Стадыён.
22.55 Планета «АРТ».
23.40 Трылер «Слізганне».

ГРТ

15.00 «Вечны покліч».
16.00 Вялікае мыццё.
17.00 Навіны.
17.25 «З лёгкай парай!».
18.00 Чакай мяне.
19.00 «Хто хоча стаць мільянерам?». 20.00 Час.
20.35 Камедыя «Фаталісты». 1-я серыя.
21.30 Фільм «Калі мы былі каралямі».
22.30 Начны «Час».
23.00 «На футболе».
23.30 «Начная змена».

РАСІЯ

8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Весткі.
8.15 Вострасюжэтны фільм «Пад замком».
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Камедыя «Калі ўсе свае».
18.00 «Маскоўскія вокны».
19.35 Мясцовы час. Весткі — Масква.
19.55 «Пуаро Агаты Крысці. Смерць у аблоках».
22.00 Весткі + Падрабязнасці.
22.30 Мясцовы час. Весткі — Масква.
22.45 Дзяжурная часць.
23.00 Дэтэктыў «Гладыятар па найму».

КУЛЬТУРА

7.05, 15.00, 17.30, 23.00 Навіны культуры. 7.30 «Чалавек у футарале». Маст. фільм.
9.00 А. Геніс. Лісты з Амерыкі.
9.40 «Два словы ў пісьме». Дак. фільм.
10.35 Сферы.
11.30 Навіны культуры.
11.45 «Ганна Карэніна». Маст. фільм. 1-я частка.
12.55 Тэлефестываль «Розум: XXI стагоддзе».
13.30 Разам з Фафалем.
13.45 Мультфільм.
14.15 Архітэктурная галерэя.
14.30 «Асеннія партрэты».
15.10 «Ці гатовы».
15.40 «Навука і жыццё». Дак. фільм.
16.05 Культура па-за межамі.
16.30 «Свет авіяцыі».
17.00 Археалогія. «Тайна вострава Пасхі».
17.50 «Мой Эрмітаж».
18.15 «Вяртанне ў Брайдсхед». Серыял.
19.15 «У руху. Народны тэатр танца». Дак. фільм.
19.45 Добрай ночы, малышы!
19.55 «Напалеон І». Тэлеверсія спектакля.
22.30 Ад кінаавангарда да відэаарта.

НТБ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 9.00, 11.00 Сёння.
5.10 Крымінал.
5.20 У запас. 5.35 Афіша.
5.40 Нашы любімыя жывёлы.
5.45 Пяць хвілін з Наважонавым.
5.50 Вялікія грошы.
6.20 Крымінал.
6.35 Карданны вал.
6.40 Афіша.
6.45 Пяць хвілін з Наважонавым.
6.50 Вялікія грошы.
7.15 У запас.
7.25 Нашы любімыя жывёлы.
7.40 Карданны вал.
7.50 Пяць хвілін з Наважонавым.
7.55 Крымінал.
8.25 Служба выратавання.
9.25 Надоечы.
10.40 Лялькі.
11.25 Серыял «Паліцэйскія».
13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.30 Сёння.
13.20 Крымінал.
13.35 У запас.
13.45 Афіша.
13.50 «Графіня дэ Мансаро».
15.30 «Салон прыгажосці».
16.30 «Дзень нараджэння Буржуя-2». 17.40 Крымінал.
18.35 Герой дня.
18.55 «Дзень нараджэння Буржуя-2». 20.00 Сквапнасць.
21.55 Камедыя «Бабнік-2».
23.55 Гардон.

СТБ

15.00 «168 гадзін Мінска».
16.00 «Шкадлівы сабака».
16.30 «Ікс-мэн».
16.55 «Чарцяня».
18.00 Навіны СТБ.
18.15 Міжнародныя спартыўныя навіны на СТБ.
18.30 «Дыскаверы» на СТБ.
19.00 «Тэма дня».
19.10 «Прэм'ер-парад. Сталічны».
19.15 «Вечарніца».
19.30 Фільм «Васьміног».
21.40 «Забойная сіла-3».
23.00 «Навіны СТБ — 24 гадзіны».
23.30 «Віртуальны свет».
23.45 «Тэлетузікі».
0.00 Футбольны кур'ер.

ТБ 6

5.45 Дарожны патруль.
6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 12.00 Цяпер.
6.10, 6.40, 7.10, 7.35 Дзень за днём. 7.50 Назлосць.
8.25 Серыял «Грамадзянін начальнік».
9.30 «Усяго».
10.25 «Жанчына з характарам».
11.10 Тэлемагазін у Мінску.
11.30 «Усе ў сад!».
12.20 Тэлемагазін у Мінску.
13.20 «За шклом».
14.25 Мультфільм.
14.40 Дарожны патруль.
15.00 100 цудаў свету.
16.30 «Самыя гучныя злачынствы XX стагоддзя».
17.05 «За шклом».
17.40 Дарожны патруль.
18.50 «Грамадзянін начальнік».
20.35 Тушыце святло.
20.50 «За шклом».
22.00 Грані.
22.45 «Салаўіная ноч».
23.35 «За шклом».
0.05 Дарожны патруль.

АЎТОРАК, 20 ЛІСТАПАДА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.5 Навіны.
6.10, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
9.15 «Страсці».
10.00 Стадыён.
10.30 «Маленькія Эйнштэйны».
11.00 «Чалавек мора».
12.15 Добры дзень, Беларусь!
13.00 «Угрум-рака». Маст. фільм. 1-я серыя.
14.25 Тэлевізійны Дом кіно.
15.15 «Дэні, раскажы мне гісторыю».
15.25 «Казкі бацькі Кастара-2». 2-я серыя.
15.40 «Маленькія Эйнштэйны».
16.10 «Пяць цудаў».
16.20 «5х5».
17.00 «Страсці».
18.20 Зона Ікс.
18.30 «Масква—Мінск».
18.45 «Вечны». Маст. фільм.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама
21.40 «Чалавек мора».
22.30 Спорт-кур'ер.
22.40 «Чатыры танкісты і сабака». 1-я серыя.
23.50 Ток-шоу «Справы жыццёвыя».
0.15 Хакей. Чэмпіянат ВЕХЛ. «Керамін-Мінск»—»Гомель». 3-ці перыяд.

ГРТ

8.00, 11.00, 17.00 Навіны.
8.15 «Зямля кахання».
9.15 «Фаталісты». 1-я серыя.
10.10 «З лёгкай парай!».
10.35 «Ералаш».
10.50 Бібліяманія.
15.00 «Вечны покліч».
16.00 Вялікае мыццё.
17.25 «Паскораная дапамога».
18.00 «Зямля кахання».
19.00 «Слабое звяно».
20.00 Час.
20.40 «Фаталісты». 2-я серыя.
21.40 Крэмль-9. «Тэхналогія візіту».
22.30 Начны «Час».
23.00 «Цывілізацыя».
23.30 «Начная змена».

РАСІЯ

8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Весткі.
8.15 «Маскоўскія вокны».
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Камедыя «Шкура».
18.00 «Маскоўскія вокны».
19.35 Мясцовы час. Весткі — Масква.
19.55 Дэтэктыў «Кобра. Замарожаны транзіт».
22.00 Весткі + Падрабязнасці.
22.30 Мясцовы час. Весткі — Масква.
22.45 Фільм «Выхад».

КУЛЬТУРА

7.05, 11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Навіны культуры.
7.30 «Я гатовы прыняць выклік». Маст. фільм.
8.45 А. С. Пушкін. «Граф Нулін».
9.10 Залаты п'едэстал.
9.40 Дакументальны экран.
10.35 Дом акцёра.
11.45 «Ганна Карэніна». 2-я частка.
12.50 Тэлефестываль «Розум: XXI стагоддзе».
13.30 Разам з Фафалем.
13.45 Справа жыццёвая.
14.15 Улада факта.
14.30 Сцэнаграма.
15.10 «Ці гатовы».
15.35 Дакументальны экран.
16.30 «Расійскі кур'ер».
17.00 Археалогія.
17.50 Палацавыя тайны.
18.15 «Вяртанне ў Брайдсхед».
19.15 Партрэты мастакоў.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Да 100-годдзя нобелеўскіх прэмій.
20.40 «Вялікая сям'я». Маст. фільм.
22.30 «Апокрыф».

НТБ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 9.00, 11.00 Сёння.
5.15 Крымінал.
5.20 У запас.
5.35 Афіша.
5.40 Нашы любімыя жывёлы.
5.45 Пяць хвілін з Наважонавым.
5.50 Вялікія грошы.
6.20 Крымінал.
6.35 Карданны вал.
6.40 Афіша.
6.45 Пяць хвілін з Наважонавым.
6.50 Вялікія грошы.
7.15 У запас.
7.25 Нашы любімыя жывёлы.
7.35 Камедыя «Бабнік-2».
9.25 Прагнасць.
10.10 Шоу А. Сцепаненка.
11.20 «Паліцэйскія».
13.00, 15.00, 18.00, 21.05 Сёння.
13.25 Крымінал.
13.40 У запас.
13.45 Афіша.
13.55 «Графіня дэ Мансаро».
15.30 «Салон прыгажосці».
16.35 «Дзень нараджэння Буржуя-2».
17.40 Крымінал.
18.35 Герой дня.
18.55 1/16 фіналу Кубка УЕФА. «Хапаэль» (Тэль-Авіў, Ізраіль)—»Лакаматыў» (Масква).
21.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Баварыя» (Германія)—»Манчэстэр Юнайтэд» (Англія).
23.50 Трэці тайм.
0.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Ліверпуль» (Англія)—»Барселона» (Іспанія).

СТБ

6.00 «Ікс-мэн».
6.30 «Шкадлівы сабака».
7.00 «Таямнічыя рыцары Цір На Ног».
7.30 «Мурашкі».
8.00 Міжнародныя спартыўныя навіны на СТБ.
8.15 Навіны СНД.
8.30 «Аўтапанарама».
8.45 «Прэм'ер-парад «Сталічны».
8.50 «Віртуальны свет».
9.00 Фільм «Васьміног».
11.30 «Скрыжаванне».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны СТБ.
12.15 «Выпадковы сведка».
12.45 «Забойная сіла-3».
14.00 «Сакрэтныя матэрыялы».
15.15 «Кулінарныя рэцэпты».
15.30 «Мурашкі».
16.00 «Шкадлівы сабака».
16.30 «Ікс-мэн».
16.55 «Чарцяня».
18.15 Міжнародныя спартыўныя навіны на СТБ.
18.30 «Добры дзень, доктар!».
18.45 «Аўтапанарама».
19.00 «Тэма дня».
19.10 «Прэм'ер-парад «Сталічны». 19.15 «Вечарніца».
19.30 Фільм «Аціла, правадыр гунаў». 1-я серыя.
21.40 «Забойная сіла-3».
23.00 Навіны «СТБ — 24 гадзіны».
23.30 «Віртуальны свет».
23.45 Вестэрн «Джэсі Джэймс».

ТБ 6

5.45 Дарожны патруль.
6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 12.00 Цяпер.
6.10, 6.40, 7.10 Дзень за днём.
7.40 Тушыце святло.
7.50 Назлосць.
8.25 «Грамадзянін начальнік».
9.30 «Адзін дзень».
10.25 «Жанчына з характарам».
11.10 Тэлемагазін у Мінску.
11.30 Катастрофы тыдня.
12.20 Тэлемагазін у Мінску.
13.20 «За шклом».
14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Цяпер. 14.25 Мультфільм.
14.40 Дарожны патруль.
15.00 100 цудаў свету.
16.30 «Самыя гучныя злачынствы XX стагоддзя».
17.05 «За шклом».
17.40 Дарожны патруль.
18.50 «Грамадзянін начальнік».
20.35 Тушыце святло.
20.50 «За шклом».
22.00 Грані.
22.45, 23.55 Чэмпіянат Расіі па хакею з шайбай. «Спартак»—»Авангард».
23.25 «За шклом».
0.35 Дарожны патруль.

Администрация и педагогический коллектив школы №205 скорбят по поводу смерти Татьяны Николаевны ГАВРИКОВОЙ, заместителя директора по учебной работе и выражают соболезнование родным и близким.

Галоўны рэдактар Аляксандр Гайдук

ЗАСНАВАЛЬНІК — МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Рэгістрацыйны нумар 197.

НАШ АДРАС:
220034, МІНСК, ВУЛІЦА ЗАХАРАВА, 42.
Тэлефоны прыёмнай рэдакцыі: 36-91-42; намеснікаў галоўнага рэдактара — 36-40-63; бухгалтэрыі — 36-53-22; рэкламы — 36-53-22; аддзелаў: школ — 36-43-62; праблем выхавання, навукі — 36-43-71, 36-90-63; інфармацыі — 36-43-71; ВНУ і тэхнікумаў — 36-44-25; прафтэхадукацыі, пісьмаў і сацыяльных праблем — 36-44-25; культуры — 36-41-55.
ФАКС: 36-53-22..

Аўтары допісаў у рэдакцыю паведамляюць сваё прозвішча поўнасцю імя і імя па бацьку, пашпартныя звесткі (нумар пашпарта, дату выдачы, кім выдадзены пашпарт), асноўнае месца работы, зваротны адрас, нясуць адказнасць за дакладнасць фактаў і іншай інфармацыі.
Пісьмы, рукапісы, фотаздымкі і малюнкі не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Аб'явы могуць друкавацца не толькі на дзяржаўнай, але і на замежных мовах.

Меркаванне аўтараў публікацый не абавязкова адлюстроўвае пункт гледжання рэдакцыі.

Адказны дзяжурны
Ірына КУЛІКОЎСКІХ.

Рэспубліканскае унітарнае прадпрыемства друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку», 220013, Мінск, праспект Ф.Скарыны, 79.
Аб'ём — два друкаваныя аркушы. Спосаб друку — афсетны. Фармат А2. Індэкс 63867.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12. Замова № 6674
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Падпісана да друку 16.11.2001 г. у 18.10
Наклад 30.000 паасобнікаў.